

Status for temagruppen om alkohol under Sund By Netværket

Oktober 2011

Hvad foregår der aktuelt i temagruppen?

Temagruppen har i det forløbne år mødtes til to halvårsmøder. Møderne har bl.a. gennem oplæg og foredrag givet medlemmerne viden om ny forskning på området. Her ud over har vi arbejdet med kompetencer og erfaringer i temagruppen (Arbejdsspørgsmål: Ved vi hvem vi skal kontakte i Netværket, når vi står overfor at planlægge en lokal indsats? Hvem har erfaringerne og kompetencerne?) og kommunikation i temagruppen (Arbejdsspørgsmål: Hvordan sikrer vi, at viden og erfaringer fra undergrupperne kommer resten af Netværket til gode? Hvad virker godt i de forskellige undergrupper? Hvad vil vi gerne gøre mere af? Hvad er tovholderens rolle i undergrupperne?).

Efterårets møde har fokus på kommunale erfaringer med implementering af "15 skridt til forebyggelse af alkoholproblemer – den gode kommunale model" (Sund By Netværket 2008). Gennem konkrete eksempler på det lokale arbejde med modellens anbefalinger ser vi på, hvad der sker, når model møder praksis. Endvidere bygger vi videre på et tema fra forårets møde om de alkoholstorforbrugere, som i disse år får større og større bevågenhed – ikke mindst i lyset af den nationale sundhedsprofil og Sundhedsstyrelsens kampagner. Vi hører om ny forskning, som giver en karakteristik af de danske storforbrugere, og udveksler efterfølgende erfaringer om, hvordan vi får storforbrugerne i tale.

Temagruppens to undergrupper har holdt hyppigere møder gennem året. Både undergruppen "Unge og forældre" og undergruppen "Ældre og alkohol" har haft fokus på erfaringsudveksling omkring metoder til forebyggelse.

"Unge og forældre" har bl.a. brugt deres møder til at debattere metoder til undervisning og metoder til arbejdet med udsatte børn og unge.

"Ældre og alkohol" er ved at lave folderen "Værd at vide om alkohol, ældre og pårørende", som den enkelte kommune kan bruge direkte eller som inspiration til informationsmateriale til frontpersonale, ældre og deres pårørende. Folderen er nævnt i magasinet RUS' temanummer om ældre og alkohol (<http://www.magasinet-rus.dk/images/stories/publikationer/rus%202%202011.pdf>)

Hvordan er temagruppen med til at bidrage til netværkets strategi?

- Som forum for udvikling af nye metoder og værktøjer i samarbejde mellem enkelte kommuner i temagruppe og undergrupper
- Som forum for erfaringsudveksling, gensidig inspiration og vidensdeling – særligt på møderne (se nedenfor om den elektroniske kommunikation)
- Gennem et stærkt fokus på hvad der sker, når generaliserede metoder til forebyggelse møder den kommunale virkelighed: forankres i konkrete institutioner, varetages af bestemte aktører og i denne proces ændres og tilpasses til noget lidt anderledes end oplægget.

Temagruppens medlemsskare

Temagruppen har eksisteret siden 2007. Ca. en tredjedel af medlemmerne har været med fra begyndelsen. Der kommer løbende nye medlemmer, men nogle kommer kun en enkelt gang. Nogle besøger blot et møde for at se, hvad der sker. Og nogle ved allerede på forhånd, at de ikke skal være faste medlemmer – typisk fordi alkoholforebyggelsen ikke er deres kerneopgave. Måske er der ikke nogen i kommunen, der har alkoholforebyggelse som kerneopgave. Vi oplever således, at der er stor udskiftning blandt deltagerne fra møde til møde.

Vi ser også en tendens til, at der som tiden går kommer færre og færre til møderne. Det er ikke helt klart, hvad der er årsagen til dette, men det kan handle om, at møderne og deltagelsen i Sund By Netværket ikke bliver prioriteret i kommunerne. Nogle får ikke lov til at bruge tid og penge på deltagelse, og møderne nedprioriteres i forhold til opgaver hjemme.

Medlemmernes baggrund. Temagruppen inkl. undergrupper er en uhomogen størrelse, som favner mennesker med forskellige uddannelsesmæssige baggrunde og forskellige arbejdsopgaver. Især forskellene i arbejdsopgaver viser, hvor forskelligt alkoholforebyggelsen gribes an rundt omkring i kommunerne. Alkoholforebyggelsen kan fx løftes i regi af enten misbrugsbehandling, sundhedscenter eller SSP. Nogle medlemmer har alkoholforebyggelsen som kerneopgave, mens det for andre er en delopgave ved siden af eksempelvis alkoholbehandling, kriminalitetsforebyggelse, rådgivning for unge eller en bredere folkesundhedsmæssig indsats i kommunen. Det giver mange interesser og indfaldsvinkler i Temagruppen.

Eksterne parter i temagruppen

Sundhedsstyrelsen (repræsenteret ved Mia Fischerman) og SIF (repræsenteret ved Morten Hulvej Rod) er medlemmer af temagruppen.

Temagruppen ville gerne kunne inkludere ikke-Sund By-kommuner i netværket. Vi har fuld forståelse for, at man skal betale kontingentet for at få del i fordelene ved at deltage i Sund By Netværket. Det virker dog paradoksalt at vi kan invitere interesseorganisationer og forskningsinstitutioner med i netværket, men ikke kommunale samarbejdspartnere med stor erfaring med lokal implementering af forebyggelse og sundhedsfremme. Helt konkret er det en udfordring for Alkoholtemagruppen, at mennesker, som gennem en årrække har været kapaciteter inden for alkoholforebyggelsen i regionalt og kommunalt regi, er ansat i ikke-Sund By-kommuner. Hvis vi ønsker at være det stærkeste netværk i Danmark inden for kommunal alkoholforebyggelse, har vi på sigt ikke råd til at ekskludere disse mennesker – for så finder de andre steder at netværke.

Information / vidensdeling på hjemmesiden

Den elektroniske vidensdeling bærer præg af, at kun enkelte personer uploader til hjemmesiden og sender mails til temagruppen via Sund By Netværkets hjemmeside. Kombineret med, at nogle kun kommer til møderne én eller få gange, betyder det et generelt ringe informationsniveau hos temagruppens medlemmer. En del kender eksempelvis ikke til ”15 skridt til forebyggelse af alkoholproblemer – den gode kommunale model”, selvom denne publikation er central for temagruppens arbejde.

Den omstændelige navigation på siden bidrager negativt til denne udvikling. Flere medlemmer har svært ved at finde rundt på hjemmesiden. Som deltager i temagruppen om alkohol kan/skal du eksempelvis orientere dig 3 forskellige steder på hjemmesiden:

- a) Om alkoholtemagruppen på den åbne del af siden, hvor kommissorium og organisering beskrives, og hvor arrangementer annonceres og man kan tilmelde sig.
- b) Om alkoholtemagruppen på den lukkede del af siden, hvor fildeling ideelt finder sted
- c) Under "Send e-mail til temagrupperne" på den lukkede del af hjemmesiden, hvor man kan sende mails til temagruppens medlemmer. (Ingen 'menige' medlemmer af temagruppen har t.o. endnu sendt en mail til temagruppen via hjemmesiden.)

Det ville øge brugervenligheden, hvis I samlede disse tre del-elementer under ét, så den åbne del af Temagruppernes undersider blev 'suppleret' af punkt b. og c., når man loggede ind.

På temagruppens vegne –

Anna Trolle Bendtsen, formand for alkoholtemagruppen og forebyggelseskonsulent i Frederiksberg Kommune.